

ENIGMA

ODSZYFROWAĆ ZWYCIĘSTWO

WWW.ENIGMA.UMWW.PL

**DZIAŁANIA SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO
ZWIĄZANE Z PROMOWANIEM WIEDZY O BOHATERACH
SUKCESU KRYPTOLOGICZNEGO**

DZIAŁANIA SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO ZWIĄZANE Z PROMOWANIEM WIEDZY O BOHATERACH SUKCESU KRYPTOLOGICZNEGO

3 ETAPY

- **I ETAP – DO ROKU 2010 - KROKI KU STAŁEJ EKSPOZYCJI.**
Wielkopolskie ślady związane z bohaterami sukcesu kryptologicznego.
- **II ETAP - 2010-2017 - WYSTAWA BEZ GRANIC**
Wystawa „Enigma. Odszyfrować zwycięstwo”.
- **III ETAP – OD 2017 – SZLAK POLSKICH KRYPTOLOGÓW**
Projekt „Śladami pogromców Enigmy - – promocja sukcesu kryptologicznego w związku z 85-rocznicą złamania przez Polaków szyfrów Enigmy

Wielkopolskie ślady związane z bohaterami sukcesu kryptologicznego

Pobiedziska

29 września 2007 roku w Pobiedziskach przed budynkiem tamtejszej Poczty Polskiej odbyły się uroczystości odsłonięcia tablicy upamiętniającej Antoniego Pallutha. W imieniu rodziny słowa podziękowania do władz samorządowych, fundatorów tablicy oraz mieszkańców skierował syn Jerzy Palluth

Poznań

10 listopada 2007 r. odbyło się uroczyste odsłonięcie pomnika wielkiej trójki poznańskich kryptologów, twórców maszyny deszyfrującej niemiecką Enigmę. Pomnik stanął przed Centrum Kultury Zamek. Akt erekcyjny pod "obeliskiem" został wmurowany 26 października tego samego roku.

Szamotuły

23 listopada 2008 r. odbyły się uroczystości pogrzebowe związane ze sprowadzeniem do Szamotuł prochów ppłk M. Ciężkiego z Par w Kornwalii (inicjatywa: Marszałka Województwa Wielkopolskiego, Burmistrza Miasta i Gminy Szamotuły oraz rodziny Maksymiliana Ciężkiego).

Wielkopolskie ślady związane z bohaterami sukcesu kryptologicznego

Pośmiertne Odznaczenie M. Ciężkiego

3 maja 2009 roku podczas uroczystości na Zamku Królewskim w Warszawie Prezydent Lech Kaczyński odznaczył pośmiertnie Podpułkownika Maksymiliana Ciężkiego Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski

Maksymilian Ciężki bohaterem wystawy w muzeum w Bletchley Park

Wystawa poświęcona Podpułkownikowi Maksymilianowi Ciężkiemu, Powstańcowi Wielkopolskiemu, szefowi biura szyfrów niemieckich Wojska Polskiego, została otwarta podczas Dnia Polskiego, 19 lipca 2009 roku, w muzeum w Bletchley Park, w Wielkiej Brytanii. Składająca się z kilkunastu tablic poświęconych życiu i działalności tego polskiego bohatera prezentacja powstała i została sfinansowana wspólnie przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego i Urząd Miasta i Gminy Szamotuły. Wystawę wzbogacił anglojęzyczny folder, ukazujący sukcesy i wkład polskich kryptologów w rozszyfrowanie kodu Enigmy. Bletchley Park, gdzie obecnie mieści się muzeum, podczas II wojny światowej był siedzibą supertajnego brytyjskiego ośrodka, w którym pracowano nad złamaniem szyfrów Enigmy. Wystawa była dostępna dla zwiedzających do końca sierpnia.

Wielkopolskie ślady związane z bohaterami sukcesu kryptologicznego

Wystawa w Londynie

1 września 2009 roku wystawa, prezentowana przez cały sierpień w Bletchley Park, była jednym z głównych punktów obchodów 70 rocznicy wybuchu II Wojny Światowej organizowanych przez Ambasadę Rzeczypospolitej Polskiej w Londynie. Informacje o rocznicy napaści Niemiec na Polskę były w sposób szczególny rozpropagowane przez tamtejszą polonię oraz polskie instytucje działające na terenie Wielkiej Brytanii. W uroczystościach wzięły udział organizacje polonijne oraz przedstawiciele władz brytyjskich i placówek dyplomatycznych z całego świata.

Wystawa w Poznaniu „Enigma - krok do wolności”

W dniach od 12 do 23 listopada 2009 roku w Holu Głównym Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego na 17 fotogramach zaprezentowane zostały zdjęcia oraz życiorys Podpułkownika Maksymiliana Ciężkiego, jego rodzina a także polscy kryptolodzy. Podczas wystawy zwiedzający mogli się zapoznać z kalendarium związanym z historią Enigmy na tle dwudziestolecia międzywojennego oraz II Wojny Światowej. Wystawa poprzedzona była wernisażem jaki odbył się 10 listopada w Sali Sesyjnej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego, dzień po rocznicy śmierci M. Ciężkiego (9 listopada 1951 roku) oraz w drugą rocznicę odsłonięcia pomnika poświęconego Enigmie przed CK Zamek w Poznaniu.

Wielkopolskie ślady związane z bohaterami sukcesu kryptologicznego

Wystawa w Londynie

1 września 2009 roku wystawa, prezentowana przez cały sierpień w Bletchley Park, była jednym z głównych punktów obchodów 70 rocznicy wybuchu II Wojny Światowej organizowanych przez Ambasadę Rzeczypospolitej Polskiej w Londynie. Informacje o rocznicy napaści Niemiec na Polskę były w sposób szczególny rozpropagowane przez tamtejszą polonię oraz polskie instytucje działające na terenie Wielkiej Brytanii. W uroczystościach wzięły udział organizacje polonijne oraz przedstawiciele władz brytyjskich i placówek dyplomatycznych z całego świata.

Wystawa w Poznaniu „Enigma - krok do wolności”

W dniach od 12 do 23 listopada 2009 roku w Holu Głównym Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego na 17 fotogramach zaprezentowane zostały zdjęcia oraz życiorys Podpułkownika Maksymiliana Ciężkiego, jego rodzina a także polscy kryptolodzy. Podczas wystawy zwiedzający mogli się zapoznać z kalendarium związanym z historią Enigmy na tle dwudziestolecia międzywojennego oraz II Wojny Światowej. Wystawa poprzedzona była wernisażem jaki odbył się 10 listopada w Sali Sesyjnej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego, dzień po rocznicy śmierci M. Ciężkiego (9 listopada 1951 roku) oraz w drugą rocznicę odsłonięcia pomnika poświęconego Enigmie przed CK Zamek w Poznaniu.

WYSTAWA BEZ GRANIC

„Enigma. Odszyfrować zwycięstwo” 2010-2017

Z Enigmą do Europy

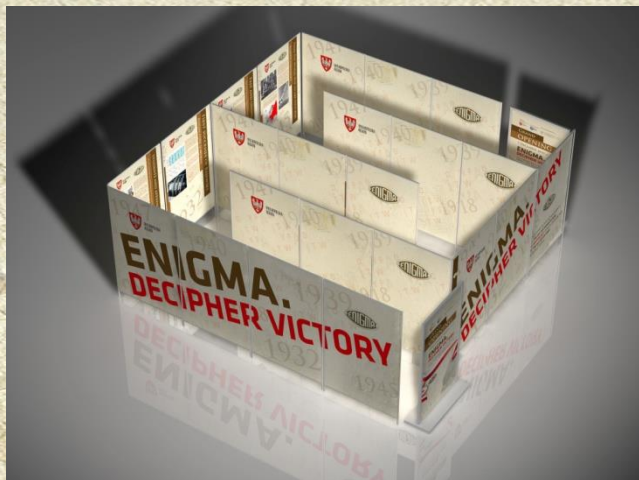
WYSTAWA | Poznańscy politycy pokazują, jak wielką rolę odegrali naukowcy z Polski

«Niemieckie kody złamał polski kryptolog: Marian Rejewski (z prawej), Henryk Żygalski (czwarty) i Jerzy Różycki (soboty)»

Działania mające na celu upamiętnienie bohaterów sukcesu kryptologicznego początkowo realizowane były wyłącznie lokalnie, jednak już w 2010 roku stworzony został projekt tj. anglojęzyczna ekspozycja „Enigma. Decipher victory”, którego zadaniem było upowszechnienie wiedzy na temat dokonań polskich kryptologów Rejewskiego, Różyckiego i Żygalskiego oraz osób które stały za ich sukcesem, także za granicą.

Pierwszy pokaz dla zagranicznych gości odbył się w grudniu 2010 r. w Parlamencie Europejskim w Brukseli. Od tego czasu dzięki wsparciu wielu instytucji, w tym polskich placówek dyplomatycznych oraz regionów partnerskich Województwa Wielkopolskiego w Europie, ekspozycja składająca się z 23 tablic gościła w muzeach w wielu krajach Europy m.in. w Królewskim Muzeum Sił Zbrojnych i Historii Militarnej w Brukseli (2011), Muzeum Generała Maczka w Bredzie (2011), Muzeum Espace Ferrié w Rennes (2012), National Codes Centre w Bletchley Park (2012).

Wystawa 2010-2017

45 ODSŁON

2 KONTYNENTY

6 WERSJI JĘZYKOWYCH
(serbska, portugalska, włoska,
francuska, angielska i polska);

ИЗЛОЖБА

ENIGMA.

ДЕШИФРОВАТИ ПОБЕДУ
ODSZYFROWAĆ ZWYCIĘSTWO
DECIPHER VICTORY

ДОСТИГНУТА ПОДСКАЗКА
МАТЕМАТИКАРА У КРИПТОЛОГИИ
КТО СУ ДОПРИНЕЛА
САВЕЗНИЧКОЈ ПОБЕДИ
У ДРУГОМ СВЕТСКОМ РАТУ

ЗНАЊЕ, НАДА, ПОБЕДА
ПОМАЊИ ЗА ЕВРОПУ

РЕЗУЛТАТИ РАДА
ПИСАЧА ЕНЦИКЛОПЕДИЈЕ
САВЕЗНИЧКОЈ ПОБЕДИ
У ДРУГОМ СВЕТСКОМ РАТУ

0 VFA 0

2012 Bletchley Park-w 80.rocznice łamania kodów Enigmy

2015 Ottawa

2011 Parlament Europejski

2012 Rennes

2011 Bruksela

2016 Belgrad

2011 Breda

WYSTAWA BEZ GRANIC

„Enigma. Odszyfrować zwycięstwo” 2010-2017

Holandia:
Belgia:
Francja:
Wielka Brytania:
Włochy:

Breda
Bruksela (dwukrotnie)
Rennes
Bletchley Park
Mediolan,
Ispra,
Pontenure,
Pennabilli,
Arezzo,
Ancona,
Florencja,
Perugia,
Cesena,
Sienna,
Salerno,
Savignano sul Panaro,
Neapol,
Fano,
Pesaro,
San Marino

San Marino:
Portugalia:
USA:

Lizbona
College Park,
Waszyngton,
Connecticut

Kanada:

Serbia:

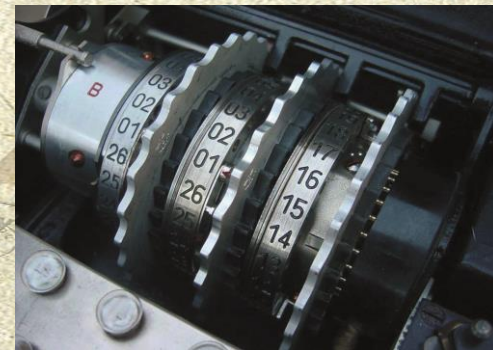
Czarnogóra:

Ottawa,
Monteral
Belgrad,
Nowy Sad
Pogorica

Działania towarzyszące „Enigma. Odszyfrować zwycięstwo”

➡ W ramach projektu powstał film „Enigma. Before Bletchley Park” z serii „Tajemnice Poznania”, który wyprodukowany został przez telewizję WTK (w wersji anglojęzycznej).

➡ Organizacja poznańskich spotkań z Enigmą w kilku odsłonach: rekordowe zainteresowanie projektem poświęconym poznańskim kryptologom z okazji Święta Niepodległości w 2011r. zaprezentowana została imponująca wystawa pt. „Enigma. Decipher Victory” – 11.11 – ponad 2000 osób

➡ Konferencja „Enigma na filmowo”. Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego wraz z telewizją WTK podjął się zestawienia filmowej fikcji z rzeczywistością. Podczas programu transmitowanego na żywo w regionalnej telewizji WTK prezentowano fragmenty znanych filmów opartych na kanwie dziejów Enigmy, a prowadzący program i jego goście zastanawiali się nad miejscem polskich kryptologów w tej historii.

Działania towarzyszące „Enigma. Odszyfrować zwycięstwo”

➡ **Uchwała okolicznościowa Senatu RP** - Ponad sto osób wzięło udział w uroczystym otwarciu wystawy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego „Enigma. Odszyfrować zwycięstwo”, 17 października 2012 roku w przestrzeni **Senatu Rzeczypospolitej Polskiej**. Wystawa, stała się ilustracją do podjętej 17 października 2012 r. przez Senat Rzeczypospolitej Polskiej uchwały okolicznościowej w sprawie uczczenia pamięci polskich kryptologów Mariana Rejewskiego, Jerzego Różyckiego, Henryka Zygalskiego i ich wkładu w zwycięstwo nad faszyzmem.

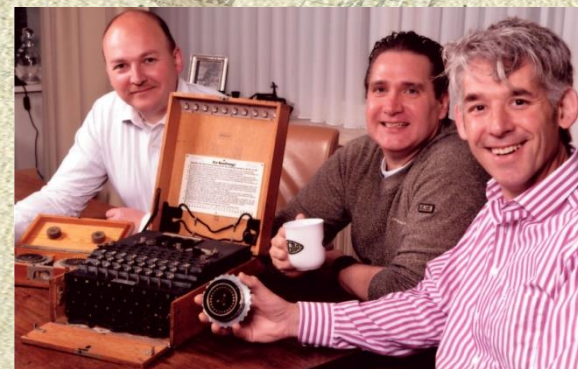
➡ **Kursy kryptologii dla młodzieży** – droga ku Codebreakers.eu

Gra kryptologiczna codebreakers.eu

Gra przeprowadzona została w formie internetowego kursu kryptologicznego kierowanego do mieszkańców geograficznej Europy. Wykłady i zadania kursu były prezentowane w języku angielskim. Zabawa rozgrywała się za pośrednictwem specjalnej platformy internetowej www.codebreakers.eu.

19 kwietnia 2012 r. – rozgrywka finałowa na ulicach Poznania. Dwie najlepsze drużyny z Europy oraz trzecia, finaliści kursu kryptologicznego z II Liceum w Gnieźnie, organizowanego przez Urząd Marszałkowski dla młodzieży z wielkopolskich szkół ponadgimnazjalnych, zaproszeni zostali przez Marszałka Województwa do Wielkopolski, by w Poznaniu rozegrać wielki finał. **W grę, zaangażowało się w sieci 129 zespołów z całego świata! Mimo, że adresowana była do Europejczyków.**

- ❖ Gier miejskich odbyło się:
 - w samym Poznaniu 4
 - 4 w innych miastach
 - 2 gry turystyczne poświęcone Enigmie w Poznaniu i Bydgoszczy.
 - spacer mobilny po Poznaniu.
- ❖ Edycje łamaczy szyfrów: obecnie toczy się ósma ogólnopolska
- ❖ Edycje Codebreakers.eu: obecnie toczy się szósta międzynarodowa

OSOBY I INSTYTUCJE WSPÓŁPRACUJĄCE

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu –
Wydział Matematyki i Informatyki: od 10 lat (jubileusz
styczeń 2018) – cykl wykładów, pt. *“Rejewski, Różycki,
Zygalski Lecture in Computer Science”*

dr Marek Grajek - kryptolog, ekonomista, historyk, pisarz
i dziennikarz. Autor i współautor ponad 10 książek, m.in.
poświęconych historii kryptologii: „Enigma bliżej prawdy”
(Książka Historyczna Roku 2008) oraz „Nie tylko Enigma.
Ryba, która przemówiła” (Nagroda Złotej Róży dla
najlepszej książki popularno-naukowej 2014).

Szymon Dąbrowski – autor gier miejskich poświęconych
Enigmie i kryptologom oraz międzynarodowej Gry
Internetowej „Codebreakers.eu”, kurator muzeum w
organizacji: Centrum Szyfrów Enigma.

DZIAŁANIA SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO ZWIĄZANE Z PROMOWANIEM WIEDZY O BOHATERACH SUKCESU KRYPTOLOGICZNEGO

ETAP 3 – SZLAK POLSKICH KRYPTOLOGÓW – NOWE WYZWANIE

Geneza projektu

- **25 listopada 2016 r.** z inicjatywy Marszałka Województwa Wielkopolskiego Pana Marka Woźniaka w Urzędzie Marszałkowskim w Poznaniu zorganizowane zostało spotkanie z udziałem przedstawicieli samorządów, instytucji, uczelni, osób zaangażowanych oraz organizacji pozarządowych z całej Polski – związanych z tematem złamania kodów Enigmy przez polskich kryptologów i ich współpracowników.

DZIAŁANIA SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO ZWIĄZANE Z PROMOWANIEM WIEDZY O BOHATERACH SUKCESU KRYPTOLOGICZNEGO

Projekt „Śladami pogromców Enigmy – promocja sukcesu kryptologicznego w związku z 85-rocznicą złamania przez Polaków szyfrów Enigmy”

współfinansowany w ramach *Zadanie publiczne Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP w ramach konkursu Dyplomacja Publiczna 2017 – komponent „Wymiar samorządowy i obywatelski polskiej polityki zagranicznej 2017”.*

- Warsztaty dla partnerów projektu 23-24 sierpnia 2017 r. (sierpień)
- Nowa strona internetowa
- Scenariusz lekcji pokazowej oraz cykl 8 wydarzeń „Dni polskich kryptologów” w samorządach zaangażowanych w projekt (wrzesień-listopad)
- Konferencja podsumowująca projekt (listopad)

DZIAŁANIA SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO ZWIĄZANE Z PROMOWANIEM WIEDZY O BOHATERACH SUKCESU KRYPTOLOGICZNEGO

**Projekt „Śladami pogromców Enigmy – promocja sukcesu kryptologicznego
w związku z 85-rocznicą złamania przez Polaków szyfrów Enigmy”**

- Bydgoszcz – Urząd Miasta
- Poznań – Urząd Miasta
- Szamotuły – Starostwo Powiatowe, Urząd Miasta i Gminy
- Pobiedziska – Urząd Miasta i Gminy
- Cieszyn – Urząd Miasta
- Sosnowiec – Urząd Miasta
- Wyszaków – Starostwo Powiatowe, Urząd Miasta i Gminy, Liceum Ogólnokształcące im. C.K. Norwida
- Warszawa - Społeczna Szkoła Podstawowa nr 2 STO oraz Społeczne Gimnazjum nr 333 STO im. Polskich Matematyków Zwycięzców Enigmy

DZIAŁANIA SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO ZWIĄZANE Z PROMOWANIEM WIEDZY O BOHATERACH SUKCESU KRYPTOLOGICZNEGO

ETAP 3 – ROK 2017 SZLAK POLSKICH KRYPTOLOGÓW

ŚLADAMI POGROMCÓW ENIGMY | 1932-2017

**Projekt „Śladami pogromców Enigmy – promocja sukcesu kryptologicznego
w związku z 85-rocznicą złamania przez Polaków szyfrów Enigmy**

Zapraszamy na konferencję 20 listopada br. Concoridia Design godz.11.00

**Urząd Marszałkowski
Województwa Wielkopolskiego
al. Niepodległości 34
61-714 Poznań
enigma@umww.pl**

12 Schieberwalzen
13 Zahlenringe
17 Metallbedel
19 Galtebehe

20 Umkehrwalze
25 Stirnwand
26 Selen
27 Batteriekasten